

Motion

1976/77:1538

av herr Andersson i Södertälje m. fl.
med anledning av propositionen 1976/77:109 om aktiekapitalets
storlek

År 1973 beslöts att alla aktiebolag måste ha ett aktiekapital på minst 50 000 kr. Bolag som bildats före den 6 juni 1973 fick anstånd till utgången av år 1978 med att höja sitt aktiekapital till detta belopp.

I propositionen 1976/77:109 föreslas att övergångstiden för de äldre bolagen förlängs till utgången av år 1981.

Bakgrunden till statsmakternas beslut år 1973 om att höja gränsen för lägsta tillåtna aktiekapital från 5 000 kr. till 50 000 kr. var i korthet följande. Minimigränsen för aktiekapitalet har varit oförändrad sedan år 1895. Antalet små aktiebolag är i Sverige osedvanligt stort. I stor utsträckning hade bolag tillkommit med verksamhet av ringa omfattning eller av sådan beskaffenhet att det inte var fråga om egentlig näringsverksamhet. Det stod också klart att den huvudsakliga anledningen till många bolagsbildningar var att få fördelar vid beskattningen. Dessutom hade möjligheten att bilda små aktiebolag i viss utsträckning utnyttjats systematiskt för att försvåra skattekontroll och undkomma skatteindrivning. En annan effekt av den låga gränsen för aktiekapitalets storlek var att många bolag efter en kort verksamhetstid gick i konkurs med alla de svårigheter detta innebar inte minst för de anställda. Som allmänt krav fastslogs att de som står bakom ett företag och skall svara för rörelsen skall kunna uppfylla sina förpliktelser mot de anställda, det allmänna och andra borgenärer. När aktiebolagsformen används är det ekonomiska ansvaret begränsat till aktieägarnas kapitalinsats i bolaget. Med hänsyn härtill måste denna kapitalinsats vara betydande. Är en företagare inte beredd eller i stand till att göra en sådan kapitalinsats bör han inte tillåtas att använda aktiebolagsformen utan vara hänvisad till någon annan företagsform där han personligen svarar för företagets förbindelser. Det var alltså en klart uttalad avsikt att ett stort antal aktiebolag skulle avvecklas till följd av höjningen av minimikapitalet (jfr prop. 1973:168 s. 8).

Skälet till att övergångstiden för de befintliga bolagen gjordes så pass lång som fem år var att det för en del företagare kunde vara svårt att ta ställning till om aktiekapitalet skulle höjas eller om bolaget i stället borde avvecklas och rörelsen fortsättas i annan företagsform innan vissa skatterättsliga frågor lösts.

De asyftade skatterättsliga frågorna har sedermera klarlagts, dels år 1974 genom lagen om den skattemässiga behandlingen med anledning av övergång från aktiebolag till annan företagsform, m. m., dels år 1976 genom

ändrade regler för beskattning av familjeföretag, vilka innebär att familjeföretagen skall beskattas på samma sätt oavsett i vilken form de drivs.

Enligt vår mening finns det således inte skäl att med hänvisning till skattefrågor utsträcka övergångstiden.

Utöver en allmän hänvisning till företagsskatteberedningens arbete anges i propositionen som skäl till en förlängning av övergångstiden att 1974 års bolagskommitté, som har till uppgift att se över lagstiftningen om handelsbolag och enkla bolag, f. n. utreder frågan om det också i Sverige bör införas en motsvarighet till den särskilda bolagsform som finns i EG-länderna och som är anpassad till företag med ett mindre antal delägare.

Först vill vi erinra om att frågan om en sådan ny företagsform bedömdes i lagstiftningsärendet år 1973. Aktiebolagsutredningen hade inte funnit anledning att föreslå en sådan. Föredragande statsrådet hade inte kunnat finna tillräckliga motiv för att införa en ny företagsform (prop. 1973:93 s. 89). Riksdagen beslöt sedan, år 1974, med anledning av motioner att begära en skyndsam utredning angående införande av en särskild bolagsform för mindre företag (jfr LU 1974:19). Detta utredningsuppdrag ålades 1974 års bolagskommitté. Enligt underhandsbesked till justitiedepartementet hösten 1976 har kommittén utrett denna fråga och inte funnit skäl att föreslå en ny bolagsform för mindre företag.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att regeringen inte i propositionen anfört några omständigheter som skulle motivera en förlängning av övergångstiden. Riksdagen bör därför avslå propositionen.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen avslår propositionen 1976/77:109 om aktiekapitalets storlek.

Stockholm den 31 mars 1977

LENNART ANDERSSON (s)

i Södertälje

STIG OLSSON (s)

i Timrå

ARNE ANDERSSON (s)

i Gamleby

ÅKE GILLSTRÖM (s)

OWE ANDRÉASSON (s)

ELVY NILSSON (s)

i Sunne

BIRGITTA JOHANSSON (s)

i Tidaholm

INGEMAR KONRADSSON (s)

BENGT SILFVERSTRAND (s)